

ଉତ୍କଳପିତ୍ରିଆ

ଏକ ଖୋଲା ଜ୍ଞାନକୋଷ

ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର

<https://or.wikipedia.org/s/ku>

ଉତ୍କଳପିତ୍ରିଆରୁ

ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର (୧୯ ଅକ୍ଟୋବର ୧୮୮୭^[୨] - ୧୯ ଜୁଲାଇ ୧୯୫୭^[୩]) ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ କବି, ଗାଁକ ଓ ନାଟ୍ୟକାର ଥିଲେ। [୪] ସେ ଆଧୁନିକ ପଞ୍ଚସଙ୍ଗାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଓ ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଦୁ ଦାସଙ୍କୁରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସତ୍ୟବାଦୀ ବନ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକତା କରିଥିଲେ। [୫] ସେ ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପଟ୍ଟଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳରେ ଅର୍ଥ ଓ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ। ସେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ।

ଜୀବନୀ

ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାଛିତ ବାଣପୁରର ଶ୍ରୀନିବାସପୁର ଶାସନରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ସେ ଗୋପବନ୍ଦୁଙ୍କୁରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇଥିଲେ। ତେବେ ସେ ରାଜନୀତିକୁ ପଥର କରୁନଥିଲେ। ଅଣଙ୍ଗେସ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ କଂଗ୍ରେସ ଦଳରୁ ବହିଶାର କରାଯାଇଥିଲା। ପରେ, ଦଳକୁ ଫେରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ତାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷାନ କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କୁଳପତି ହୋଇପାରିନଥିଲେ।

ରଚନାବଳୀ.

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରଥମ ଗାଥା କବିତାର ଜନକ ଭାବେ ବିବେଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତି। ସେ "ଘଟାତ୍ର", "ଅଉଗିନୀ", "ଅଠର ଶହ ସତର" ଓ "ନିବାସିତ" ଆଦି ଉପନ୍ୟାସର ସ୍ରଷ୍ଟା। ତାଙ୍କର "ଅଉଗିନୀ" ଉପନ୍ୟାସ ୧୯୧୨ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା। ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଉପନ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକ ୧୯୪୦ ମସିହାରୁ ୧୯୪୧ ମଧ୍ୟରେ ଆମ୍ବପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା। ତାଙ୍କ ଆମ୍ବଜୀବନୀ "ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀର ଓଡ଼ିଶା ଓ ତହିଁରେ ମୋର ଜ୍ଞାନ"ର^[୨] ସୂଚୀପତ୍ରରେ ସେ ୮୪ଟି ବିଭାଗ ରଖିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମୁହଁୟବେଳକୁ କେବଳ ୩୪ଟି ବିଭାଗ ଲେଖିଥାରିଥିଲେ। ଏହି ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ମରଣୋଡ଼ର ଭାବରେ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

ପଣ୍ଡିତ
ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର

ଜନ୍ମ ଓ ଜନ୍ମଜାତି ୧୯ ଅକ୍ଟୋବର ୧୮୮୭
ଶ୍ରୀନିବାସପୁର ଶାସନ, ବାଣପୁର, ପୁରୀ

ମୃତ୍ୟୁ ୧୯ ଜୁଲାଇ ୧୯୫୭ (ବୟସ ୭୯)

ବୃତ୍ତି ଶିକ୍ଷକତା, ରାଜନୀତି

ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ

ଜାତୀୟତା ଭାରତୀୟ

ଶିକ୍ଷା ମ୍ବାତକୋତ୍ତର (ଅର୍ଥନୀତି), ବି.ଟି.

ଶିକ୍ଷାନ୍ତ୍ରନାମି କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ସାହିତ୍ୟ କୃତି ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀର ଓଡ଼ିଶା ଓ ତହିଁରେ ମୋର ଜ୍ଞାନ

ପୁରସ୍କାର କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର

ସମ୍ବନ୍ଧ ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର

ସଭା: ଓଡ଼ିଶା ବିଧ୍ୟାନ ସଭା

କାର୍ଯ୍ୟକାଳ

୧୯୪୨ – ୧୯୫୭

ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳ ବାଣପୁର^[୧]

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସବିଶେଷ

ରାଜନୀତିକ ଦଳ ସ୍ବାଧୀନ

ଗାଥା କବିତା ସଙ୍କଳନ

- ଆଲେଖକା (ଏଥୁରେ ୧୦ ଗୋଟି କବିତା ଯୁଗିତ ହୋଇଛି)
- କୁସୁମ
- କଳିକା
- କିଶଳୟ
- ଚପ୍ରମିକା
- ଗୀତାଯନ
- ଗୀତିରୁଛୁ
- କବିତାଯନ

ଗାଥା କବିତା

- କାଳିଜାଇ
- ଅଭିରାମ ସିଂହ
- ଧରଣୀଧର
- ମୁଁ ଚଷା ପୁଅ
- ଉପବାସେ
- ପହାବଡ଼ୀ
- ଅର୍କୁନ ସିଂହ
- ଦୁଃଖଧାନ
- କଳା ପାହାଡ଼
- ବିକ୍ରମ ସିଂହ
- ମାମୁଁ ଭଣଜା
- ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳ
- ଗାଲ ମାଧବ
- ଗଡ଼ରକ୍ଷା

ଗୀତ କବିତା

- କାଶୀଯାତ୍ରୀ
- ନିଦାଘ ସରସୀ
- ସଞ୍ଜୋଇ ତୀରେ
- ସକାଳ

ଉପନ୍ୟାସ

- ଘଟାନ୍ତର
- ଅଭାଗିନୀ - ୧୯୧୭ ("ହିତଗୋ"ଙ୍କ ଲେସ ମିଜରେହୁସ (Les Misérables)ର ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତର)[୩]
- ୧୮୧୭ (ଏହା ଚାର୍ଲେସ ଡିକେନସ୍ମନଙ୍କ ରଚିତ A tales of Two cities ଉପନ୍ୟାସ ଅନୁସରଣରେ ରଚିତ)
- ନିର୍ବାସିତ

ନାଟକ

- ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
- ମୁକୁଦଦେବ

ପ୍ରବନ୍ଧ

- କଙ୍କାଳର ଆର୍ତ୍ତନାଦ
- ଦାସତ ମୋତନ (Up from slavery ର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ)
- ଷତେଇକଳା ଖରସୁଆଁ
- ଗଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନର ରୂପରେଖ
- ଜନତନ୍ତ୍ର ଶାସନ
- ବିଛିନ୍ନାଞ୍ଚଳ ସମସ୍ୟା

ଗଞ୍ଜ

- ତୋଳା କନ୍ୟା
- ବିଧବା କନ୍ୟା
- ପରଦାସୀନ
- ଶ୍ରୀମତି
- ପୁଆଣି ଘର

- ବଡ଼ପୁଅ
- ସାବତ ପୁଅ
- ଭାଇ ଭାଗ
- ସେବତୀର ଶବ
- ମିଳନ
- ପରିଚୟ
- ପ୍ରଗତି
- ପାଣୁ ମିଶ୍ର
- ରିହାବାଲା

ଆମ୍ବଜୀବନୀ

- ଅର୍ଥଶତାବୀର ଓଡ଼ିଶା ଓ ତହିଁରେ ମୋର ଜ୍ଞାନ

ସମ୍ବାନ୍ଧ ଓ ପୁରସ୍କାର

- କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର - ୧୯୭୧ ("ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବୀର ଓଡ଼ିଶା ଓ ତହିଁରେ ମୋ ଜ୍ଞାନ" ପାଇଁ ମରଣୋଡ଼ର ଭାବେ) [୩]

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ

1. "Godavaris Mishra". odishahelpline.com. Retrieved 26 October 2017.
2. "ଆଜି ଜନ୍ମଦିନ". ସମ୍ବାଦ ୧୭/୧୦/୨୦୧୭ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସଂସ୍କରଣ ପୃଷ୍ଠା ୫. Archived from the original on 29 October 2016. Retrieved 26 October 2016.
3. *EMINENT LITERARY LUMINARIES OF ORISSA* (PDF). odisha.gov.in. p. 297. Retrieved 1 January 2017. "Died on July 26, 1956"
4. Amarendra Datta (1988). *Encyclopaedia of Indian Literature*. Sahitya Akademi. pp. 1591–. ISBN 978-81-260-1194-0.
5. *Encyclopaedia of Education, Culture and Children's Literature: v. 3. Indian culture and education*. Deep & Deep Publications. 2009. pp. 174–. ISBN 978-81-8450-150-6.
6. <http://odisha.gov.in/e-magazine/Orissareview/2013/jun/engpdf/34-38.pdf>
7. *Changing the Terms, Translating in the Postcolonial Era* (<http://www.press.uottawa.ca/book/changing-the-terms>) Archived (<https://web.archive.org/web/20110827101312/http://www.press.uottawa.ca/book/changing-the-terms>) 2011-08-27 at the Wayback Machine.. Sherry Simon and Paul St-Pierre. 272 pages . 6 x 9 ISBN 978-0-7766-0524-1 (November 2000)
8. "AKADEMI AWARDS (1955-2020)". କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ. Retrieved 11 June 2021.

"https://or.wikipedia.org/w/index.php?title=ଗୋଦାବରାଶ_ମିଶ୍ର&oldid=584019"ରୁ ଅଣାଯାଇଅଛି